Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 4 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 4

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**SB.6.4.1** Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları çözümleyebilme	Unsurlar: sivil toplum kuruluşları (esnaf derneği, çevre derneği) ve uzman görüşü (trafik uzmanlarının raporu). Dernekler kendi üyelerinin görüşlerini dile getirerek belediyeyi etkiler; uzman raporu kararın uygulanabilir olup olmadığını gösterir. Belediye bu görüşleri birlikte değerlendirerek karar verir.	STK'ları belirleme **(3 p)** Uzman görüşünü belirleme **(3 p)** Unsurların karara etkisini açıklama **(6 p)** **Toplam: 12 p**
2	**SB.6.4.2** Toplumsal düzenin sürdürülmesinde temel hak ve sorumlulukların önemini yorumlayabilme	Öne geçen öğrenciler etkinliğe katılma haklarını kullanırken sıra bekleme sorumluluğunu yerine getirmemiş, diğer öğrencilerin hakkını engellemiştir. Bu davranışlar yaygınlaşırsa adaletsizlik ve anlaşmazlıklar artar, öğrenciler kurallara güvenmez ve okulda düzen bozulur.	Hak ve sorumluluk açısından değerlendirme **(6 p)** Düzene etkisini yorumlama **(6 p)** **Toplam: 12 p**
3	**SB.6.4.3** Vatandaşlık haklarının kullanımında dijitalleşme ve teknolojik gelişmelerin etkilerini sorgulayabilme	Olumlu: Okullar kapalıyken bile öğrenciler eğitime devam edebilmiştir. Olumsuz: Bilgisayarı ya da interneti olmayan öğrenciler derslerden eşit biçimde yararlanamamış, fırsat eşitsizliği oluşmuştur. Öneri: İhtiyacı olan öğrencilere tablet ve internet desteği sağlanması, okul ve kütüphanelerde ücretsiz internet erişimi.	Olumlu etki **(4 p)** Olumsuz etki (eşitsizlik) **(4 p)** Uygun öneri **(4 p)** **Toplam: 12 p**
4	**SB.6.5.1** Ülkemizin kaynakları ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	İklim zeytin tarımına uygun olduğu için zeytin yetiştirilir; zeytin, zeytinyağı fabrikalarının ham maddesidir. Böylece tarım ve sanayi faaliyetleri birbirine bağlıdır. Zeytin üretimi azalırsa fabrikalar yeterli ham madde bulamaz, üretim düşer; çiftçilerin ve fabrika çalışanlarının geliri azalır, ticaret de olumsuz etkilenir.	İklim–zeytin–fabrika ilişkisini açıklama **(6 p)** Üretim azalmasının sonuçlarını açıklama **(6 p)** **Toplam: 12 p**
5	**SB.6.5.1** Ülkemizin kaynakları ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	Kaynak: Karadeniz'deki balıklar (hamsi). Faaliyetler: balıkçılık, balık ticareti (balık halleri), balık işleme sanayisi, tekne yapımı. Aşırı avlanmada balık sayısı azalır; balıkçılık, balık ticareti ve işleme tesisleri iş kaybına uğrar.	Kaynağı belirtme **(3 p)** En az iki ekonomik faaliyet **(5 p)** Aşırı avlanmanın etkisi **(5 p)** **Toplam: 13 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
6	**SB.6.5.2** Ekonomik faaliyetler ve meslekler arasındaki ilişki hakkında çıkarımda bulunabilme	Bu yerde en yaygın ekonomik faaliyet tarımdır; çünkü ailelerin en çok yaptığı meslek çiftçiliktir (18 kişi, diğer mesleklerin toplamı 12). Meslekler, o yerde yapılan ekonomik faaliyetlere göre şekillenir.	Tarım çıkarımı **(5 p)** Tablodaki verilerle gerekçe **(5 p)** Meslek–faaliyet ilişkisini belirtme **(3 p)** **Toplam: 13 p**
7	**SB.6.5.2** Ekonomik faaliyetler ve meslekler arasındaki ilişki hakkında çıkarımda bulunabilme	Ziraat mühendisinin bilgi ve önerileri sayesinde çiftçiler daha verimli üretim yapmış, tarım gelişmiştir. Meslek sahiplerinin bilgi ve becerisi ekonomik faaliyetin verimini artırır. Örnek: Turist rehberi bölgeyi iyi tanıtarak turizmin gelişmesine; makine mühendisi fabrikadaki üretimi artırarak sanayinin gelişmesine katkı sağlar.	Mesleğin tarıma katkısını açıklama **(7 p)** Başka faaliyetten uygun örnek **(6 p)** **Toplam: 13 p**
8	**SB.6.5.3** Tasarladığı bir ürün için yatırım ve pazarlama proje önerisi hazırlayabilme	Bir ayracın maliyeti: 120 ÷ 60 = 2 TL. Gelir: 60 × 5 = 300 TL; kâr: 300 − 120 = 180 TL. Hedef kitle: kitap okumayı seven öğrenciler, öğretmenler ve veliler. Tanıtım: Kütüphane ve okul panosuna afiş asmak, kermeste örnek ayraçları kitapların arasında sergilemek.	Birim maliyet (2 TL) **(3 p)** Kâr (180 TL) **(4 p)** Uygun hedef kitle **(3 p)** Uygun tanıtım planı **(3 p)** **Toplam: 13 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.